

mindjobban zaklatták, míg végül is, nem lévén más megoldás, dr. Naszta István, kötelezettségeit hátrahagyva, Budapestre költözött, itthon mardti hitelszövi pedig megtették ellene a bűnvádi feljelentést, hogy ezuton jussanak hozzá pénzükhöz.

Dr. Naszta István egyébként tegnap levelet írt apórához, egy ismert kolozsvári nagyvállalkozóhoz a magyar fővárosból és abban arra kéri, ren-

dozze adósságait. Dr. Naszta apórá azonnal megbizta ügyvédjét a hitelszövekkel való tárgyalással és — értesüléseink szerint — a legsürgösebb adósságok egyrészét már ki is fizették.

A megtévedt dr. Naszta István iránt, aki a kolozsvári társadalomnak becsült tagja volt és aki a valutatorületnek lett az áldozata, nagy sajnálkozás mutatkozik.

Kétezeresztendősi zsidó drámát találtak Alexandriában

Alexandriai Ezekiel „Exodus” a Brit Museumban. Angol vélemény a zsidó drámairól

— Az Új Kelet munkatársától —

London, augusztus 16.

Milliókat érő kéziratot találtak a Brit Museum híres papyrus-gyűjteménye. Sir Arthur Newfield, aki a Történelmi és Régészeti Társulat megbízásából ásatásokat végez Egyiptomban, Alexandria közelében, egy színházat tárt fel, amelyet még a Ptolemaeusok építettek. A romok alatt, elég tágas teremben, amely raktárhelyiség lehetett, csésép és egyéb lim-lomok között egy papyrusra írt dráma töredéket talált, amelynek értéke szinte felbecsülhetetlen. A kétezer esztendőnél régebbi kézirat az „Exodus” című dráma fragmense. Ezt a drámát alexandriai Ezekielus írta a hamonaeusi idők elején.

Az irodalomtörténet számára azért felbecsülhetetlen ez a papyrus lelet, mert kiegészíti azt a töredéket, amelyet a Brodley-könyvtár őriz. A dráma első töredékét még a multszázad derekán alálták meg és azt is Angliában szerezte meg. A lelet akkoriban óriási feltűnést keltett. Tíz esztendőig tartó vitát korbácsolt fal archeológusok, történettudósok és dramaturgok között, még az egyháziak is beleszóltak. A dráma ugyanis az első zsidó felszabadulást tárgyalja, az Egyiptomból való kivonulást, még pedig görög nyelven. A klasszikusan szép nyelvet csak itt ott zavarja valami idegenség. Ez a körülmény, de még aztán a feldolgozás nagy komolysága és az író eszadlatos ereje is fantasztikus feltevésekre csábított. A szerző nevére vonatkozóan ugyanis nem lehetett kétségek.

Magából a kéziratból lehetett megállapítani, hogy azt egy Ezekiel nevű zsidó írta. A kézirat kora már kétségesebb volt. Nyelvi és felfogásbeli hasonlóságok alapján komolyan vehető tudósok is azt a fellejtést kockáztatták, hogy az Exodus című drámát Ezekiel próféta írta.

A kritika jó ideig biblikus írányokban kereste a megoldást; az egyház tudósai támogatták ezt a törekvést, különösen a haladóbb szelleműek, akik a tradícióval szemben szabadabb kritikát követeltek. Ha be tudják bizonyítani, hogy a görög Exodus Ezekiel próféta írta, akkor több kilátással védhetik Hiób-ról és az Énekek Énekéről vallott felfogásukat is, amely abban az időben tulajdonoson újszerű volt. Ők ugyanis azt hirdették, hogy a világirodalomnak ezt a két legbecsesebb remekét Jeremiás, vagy Ezekiel próféta írta. (Mint-hogy Talmudot nem olvasták, azt hitték, új dolgot hirdetnek meg.) A vitát azonban nem a biblikritikusok döntötték meg, hanem a komoly történettudósok és ezek megcáfolatlan bizonyítékkal kimutatták, hogy az Exodus Ezekielje a hamonaeusi idők elején írt. Körülbelül kétszáz esztendővel Krisztus előtt és így nem lehet összehasonlítani a prófétával.

A most talált lelet igazolja ezt a megállapítást, mert az Exodus pa-

pyrusai között találtak egyet, amelynek kézírása amazéval teljesen azonos. Valami ajánlásféle az és nyilvánvalóan a királyhoz íródott, a színház patronusához, aki csak az akkor uralkodó egyiptomi király lehetett.

Az angol újságok nagyon sokat foglalkoztak az érdekes lelettel, még pedig karakterisztikus angol stílusban. Az egyik újság valóságos irodalomtörténeti cserkészésre iramodott meg az alkalomból. Megállapítja, hogy

az a drámai tehetség, amely sok barátot és sok ellenséget szerzett a zsidóságnak, nem mai keletű. Mert hiszen az Exodus és bebizonyítja, hogy zsidó költők már a görög időkben is művelték a drámairást.

A kétezer éves elgyomlás sok évszázadra elfojtatta a zsidóságban a drámairás vánsját, de olykor-olykor lerázta magáról a kötelezet és nagy szerű alkotásokra szabadította fel magát.

Szép és értékes műdarabokat írt 1728 és 1739 között Antonio Rosic da Sylvie, akit harminc éves korában zsidó hite miatt a portugál inkvizíció máglyára vetett.

Ugyanebben az időben írta megspanyol nyelven Rodrigo da Costa marranus Colestina című drámáját.

Az angol újság valóságos sereg-szemlélet tart a zsidó drámairók felett.

Kétszázézer leit küldtek az amerikai mizrachisták az erdélyi jesiváknak

Mi történt a pénzzel?

— Az Új Kelet tudósítójától —

Nagyvárada, augusztus 23. Még mult év szeptemberében történt, a karisbadi cionista világkongresszus idején, hogy Teitelbaum Aron newyorki rabbi, aki a cionista konferencián mint az amerikai mizrachisták delegátusa vett részt, egy szombati napra átrándult a szomszédos Marienbad fürdőre. Annak idején számos jönevű ortodox rabbinus üdült Marienbadban, többek között ott volt Fuchs Benjámin nagyváradi ortodox rabbi is. A templomlátogató köznétség az említett szombaton Fuchs főrabbit kérte fel szónokiat tartására, aki a felkérésnek eleget is tett és nagyhatású beszédében foglalkozott az egyre hanyatló jesiva-kultusszal és válaszolt az erdélyi jesivák valóságos helyzetét. A hallgató közönség sorában ott volt Teitelbaum newyorki rabbi is, akit mélyen meghatott Fuchs főrabbi beszéde. Nyomban az istentisztelet után érintkezésbe lépett a Marienbadban időző erdélyi rabbiakkal és részletesen informáltatta magát az erdélyi zsidóság, különösen pedig a jesivák helyzetéről. A megbeszélés eredményeképpen Teitelbaum

megállapítja, hogy a zsidóság majdnem minden civilizált országnak adott kiváló drámairókat. Megemlíti Adolf B. D'Henry-t, aki kétszáznál több szindarabbal gazdagította a francia irodalmat. Ez az Adolf D'Henry írta a mult században a „két árva” című melodramát, amely olyan sikert aratott, mint azóta talán még egy darab sem.

Másodiknak említi L. Halévy-t, a híres zeneszerző vérokonát, a maiak közül pedig Henry Bernsteint.

Németország zsidó drámairóit sorolja fel ezután az angol kritikusk. Meleg elismeréssel emlékezik meg S. A. Mosenthalról, amelynek „Deborá” című drámája az angol színházok állandó repertoár darabja. De sokkal jelesebbek nála a modernebbek: Oskar Blumenthal, Paul Lindau, Georg Hirschfeld, Ludwig Fulda. Az élükre állítja Arthur Schnitzlort, úgy látszik nem tudja, hogy ez Ausztriában él.

A 19-ik században Angliának is voltak zsidó drámairói. A legértékesebb Henry I. Baron, akitnek egyik darabját ezerszer adták egymásután. A maiak közül kiválóak sir Arthur W. Pinery, Alfred Satro és a legkiválóbb: Israel Zangwill.

Hollandia, Dánia sem maradnak ki a sorból. Hollandia legkisebb drámairója a zsidó Hermann Heyermans. Dánia színházi irodalma sokat köszönhet Henry Natansen-nek. Legismertebb műve: „A falak mögött” című szindarabja, amelyben zsidó-keresztény házasságok problémáját tárgyalja.

A modern színház zsidó világhírességeiből egy pár Olaszországnak is jutott. Az angol referens S. Benelit említi, azzal a megjegyzéssel, hogy Olaszországban tiszteletreméltó multra tekinthet vissza a zsidó drámairás. Moses Chaim Luzatto, akitnek nagyon jó esengése van a zsidó irodalomban, kétszáz évvel ezelőtt „Sámszon és a filiszteusok” címen héber nyelvű drámát írt, amely ma is értékes.

Az angol tárgyilagosságot mutatja, hogy nem felejtette ki a sorból Magyarországot sem. Megemlíti Molnár Ferencet és elismerően nyilatkozik róla. De a többi zsidó drámairót, úgy látszik, nem ismeri.

Nathan Parker.

rabbi megígérte, hogy nyomban Newyorkba való visszaérkezése után mizrachista és cionista elvtársai között gyűjtést indít az erdélyi jesivák javára.

A karisbadi és marienbadi szép napok csakhamar végetértek. Közledek a „félelmetes napok” s a rabbi urak hazautaztak, kik a maganyájához, hirdetni az isteni ígét, no meg kiprédikálni és kiátkozni a cionistákat. Rög elfeledték már Marienbadot és Teitelbaumot a newyorki cionista rabbit. De nem így a cionista Teitelbaum. Ő nem feledkezett meg ígértéről és a pusztuló erdélyi jesivákról, meg az éhező talmudistákról. Az ünnepek után azonnal megkezdte a gyűjtést az amerikai mizrachisták között és néhány hónap múlva

a newyorki Mizrahi-szervezet kétszázézer leit küldött a nagyváradi és máramaros-szigeti főrabbi közös címére az erdélyi jesivák felsejítésére. A

kisérő levél szerint az összegből tizennégyezer lei Schück temesvári és ötvenezer lei Grünwald szatmári rabbi jesivájára fordítandó, a fennmaradó százharmincezer leit pedig a nagyváradi rabbi legjobb belátása szerint ossza szét a támogatásra szoruló jesivák között.

A nyájas olvasó minden bizonynyal azt hiszi, hogy a vakbuzgó szatmári, a terrorista szigeti és az óvatos nagyváradi főrabbiak szent felháborodással utasították vissza az amerikai cionista vallásrombolók istentelen pénzét. A hiszékeny olvasó azonban téved, az amerikai mizrachisták pénzét elfogadták az erdélyi cionista-átkozó rabbi, sőt Fuchs főrabbi, aki a csekket aláírta, elkövette azt a hibát, hogy a pénzt teljes összegében átutalta a máramaros-szigeti rabbinak, aki

hatvenezer leit magánál tartott, százezer leit pedig a beszercei ortodox irodának küldött el.

A kétszázézer lei további sorsáról a legszorgosabb utánjárás mellett sem sikerült közelebbi részleteket megtudnunk. Feltétlenül megbízható információknak szerint azonban a jesivákra mindezeideig egyetlen banit sem fordítottak a pénzből.

Még gondolni sem merünk arra, hogy a a súlyos anyagi gondokkal küzdő beszercei iroda, vagy a gazdag jöletben élő szigeti caddix az éhező talmudisták részére küldött pénzt elakarnák vonni eredeti rendeltetésétől és Isten meits, saját céljaikra akarnák fordítani. Távol áll tőlünk a vádnak leghalványabb árnyéka is, hogy e nemes és szent célra gyűjtött pénzek elkallódtak volna, mielőtt fontos missziójukat betöltötték. De mindezen elrebecsítások mellett is,

tudni akarjuk, tudsunk kell, mi történt amerikai elvtársaink pénzével.

Tudnunk kell, hogy ma, amikor minden cionista fillére sáfarsága van az épülő Zsidóországnak, miképpen hasznosítják a zsidó nép javára az amerikai mizrachisták kétszázézer leit. Megnyugtatót akarunk erről, hogy a legnagyobb nyomorral küzdő erdélyi böcheroknak szánt százezerket a modern segélyezés ökonomikus módszereivel és igazságosan fogják felhasználni.

Távol áll tőlünk a gyanúsítás, ezt azonban tudnunk kell és gondunk is lesz rá, hogy ugy az erdélyi, mint az amerikai cionista nyilvánosság megtudja, hogyan sáfárkodtak az erdélyi ortodox rabbiak az amerikai mizrachisták pénzével.

A konferencia marosvásárhelyi delegátusai. Az E. Zs. N. Sz. marosvásárhelyi csoportja aug. hó 20-án tartotta meg delegátusválasztó gyűlését, amelyen a harmadik konferenciára a következők lettek megválasztva: Rendes delegátusok: 1. Wolster Kálmán, 2. Dr. Citrom Lázár, 3. Dr. Erdélyi Emil, 4. Sárkány Samu, 5. Wintner Jenőné, 6. Citrom Jakab. Pótdelegátusok: 1. Friedmann Sándor, 2. Dr. Makovics Márton, 3. Weisz Elek, 4. Schinfeld Peninah, 5. Sándor Mór, 6. Dr. Breiter Rudolf.

Eredeti gyári árban
kötött kabalok, swetterek, harisnya és keztü
Blatt
kötött-szövött áruház
Cluj, Fötér 13.
1394

Grünwald üvegesiszolda és tükörgyár

Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnek. Épületüvegezési vállalat!
1400 Ujrafoncsorozás. Finntükrök.

Oradea - Mare
Str. Gerliezy 16.

„Örüljön Németország, hogy megvertük“

Egy francia újságíró Frankfurtban

— Az Uj Kelet párisi levelezőjétől —

Andre Lang, a „Figaro“ muasatára most Frankfurtban van. Szenczlelészámba mennek megállapításai, melyek a francia győzelemre vonatkoznak.

Frankfurt, augusztus.

Vasárnap érkeztem Frankfurtba. A tömeg rajosan hőmpölygött a széles utcákon. Hivatlanokos, proletárok, kereskedők, kik egész héten hivatalokban, gyárakban, ületekben aszalódnak, most családjaikkal kijöttek az utcára, ellep-tek a kerteket és sörcsarnokokat, sa- jongtak, énekeltek, nevettek, tréfáloz- tak. A vorócsillagos kommunista munkás a villamoson a gyárigazgató mellett ült, egészen összedörzsölöztek a tulsufolt- ság miatt és mégsem történt semmi baj. Nem fojtogatták egymást, hanem hangosan kacagtak egy férszemű fiatal- emberen, aki a szomszéd társaságot aktuális viccekkel mulattatta. A gyár- igazgató magas, szőke, kérszemű ur és z legutolsó divat szerint öltözik. A szorjecsillagos munkás magas, szőke, kérszemű, de nem a legutolsó divat szerint öltözik. Mikor a villamos hir- teleen megindult, a gyáros nekiüldött a prolinak és kedves mosolyal bocsá- sasanat kért. Nem falták fel egymást. Németek...

Egyszerű, kis polgári lakás. Egy nyolcvan év körüli nyugalmazott al- esredessel ülök szemben, aki résztvevett az 1870-71-es háborúban. 1914 fe- brurjában nyugalmazták, de a háboru kitörésének harmadik napján már ut- ban volt a francia front felé. A há- boru utolsó napjág a fronton volt egészen egészen és épen, három fiával együtt. Éretem, hogy a látogatásom kellemetlenül érintette.

— Ön francia újságíró? Nos, jól van. Ön arra kíváncsi, hogy mi a vé- leményem a dolgokról? Hát az a véleményem, ha épen tudni akarja, hogy önök velünk szemben a gyűlölet és erőszak politikáját alkalmazzák. Önök megemissíteni, megfojtani és hiszpolypolni akarnak minket. Önök rettenetes bünt követtek el legujabban Felsősziléziával is. Felsőszilézia volt a legfontosabb és legértékesebb ipari területünk. Felsősziléziát a német szor- galom, a német erő és a német tado- mány tette naggyá és most, mint egy wencot, odadobták a világ legbutább, legügyetlenebb és leghaszontalanabb népességének, a lengyeleknek. Miért tot- ték ezt? Azért, hogy tönkretegyenek minket!

A fia e szavaknál belépett a szo- bába. Megnyugtattai igyekezett apját és díbét lepleve kijelentette:

— Felsősziléziáról van szó? Csak várjanak uraim odáát és hamarosan meg fogják látni, hogy a dolgok nem maradnak így sokáig. A mai helyzet csak átmenet. Ezt jegyezze meg magá- nak. Ne szóljon semmit és ne is véde- kezzék. Higyje el, hogy nem a levegőbe beszélek. Képszelje uram Németországot egy mosonónak, aki háboru előtt sokat keresett. Ez a mosonó egy tagbassa- kadit, egészséges parasztnó volt, aki annyit ehetett nehéz munkája után, amennyit akart. Most a mosonó kemény munkájáért csak egy darab fekete ken- nyeret kap, amely nem elég ahhoz, hogy fentarthassa magát. Különbön ezer ilyen példával szolgálhatok, ha paran- csolja. De maradjunk ennél. A mosonó az éhségtől kimerülve, holtfáradtan kin- lödik a fekete kenyérért. És akkor jön a mosonó „gazdája“ és a kimerült erő- len testtől fokozott munkát követel. Ez a fokozott munka a jóvátétel. Engedjen meg, de Poincaré ur és társasága köz- veszélyes örültek, akik sajnos szabadon garázdálkodhatnak a világpolitikában.

— Bocsánat, önök több fontos do- logról megfeledkeznek — vetettem közbe szelid hangon. — Elsősorban, ha Német- ország helyzete kritikus, tartásák szem előtt, hogy Franciaország sem sokkal különb. Végre is, önök tönkretették a háboru alatt Franciaország legvirágzóbb

területeit és mi csak azt a háborut nyertük meg, amit önök ivotek meg nekünk.

Mikor ezeket elmondtam, előre tud- tam, hogy milyen hatást fogok elérni. A házigaadm és a fia olyan módon és olyan dolgokat válaszoltak fékesetlen szenvedélyességgel, amit nem akarok leírni, mert tudom, hogy sorsimat azok is olvassák, akik apjukat, férjüket, fiu- kat vagy testvéreiket gyászolják otthon. Szegry, gyűlölet, mosok és geny öm- lött házigaadm ajkairól népünkre. És ez a mosok előtötte a francia temető- ket, az élő franciákat és azokat a fran- ciákat, akik még csak azután fognak megszületni

Ha a német nép egészséges többsége egy napon, soká, nagyon sokára elérkezik majd oda, hogy a reak- ció utolsó hullámai is megtörnek a partison — vajjon be fogja e akkor látni Németország, hogy a szövete- gesek győzelme többet használt Né- metországnak, mint a szövetségeseinek. Az 1918 as összeomlás felszabadította

a német népet. Er annyira igaz, hogy egy föggetlen szocialista a napokban ezeket mondta nekem:

— A német tömegeknek az a sze- reneseje, hogy véletlenségtől önök nyerték meg a háborut...

Igen, ötven év múlva, ha a revans- pártiak lassan elpusztulnak és a né- met pacifisták álma valósággá válik, akkor meg fogják érteni az utánuk következők, hogy a világghéborúbn résztvevő államok közül Németországnak volt a legnagyobb érdeke, hogy mi győzzünk. Mi eltörtük a kardjukat, hogy szabadok lehessenek, akármenny- nyire paradoxonnak látszik is ez a megállapítás. Tudom, hogy a Rajnán innen ma még lázalmokus tünek fel ezek a gondolatok, de az idő majd igazságot fogja őket. Addig pedig mi maradjunk még elnyomóknak, imperi- alistáknak és banditáknak. Hálátlan, de fontos szerepet szánt a történelem, mint annyiszor, most is a francia népnek.

Louis Loup

A kormány dezavualni akarta Maniuékat a királyi udvarnál

Rendkívüli ülészsakra hívják össze a parlamentet

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A kormány kommunikója, ame- lyet látszólag a királyi ház presz- tizsének megvédelmezésére tett közzé a „Monitorul Oficial“-ban és amely a sajtó egy részét azzal védolta, hogy rendszeresen és tudatosan rágalmazza a dinasztiait, elsősorban az erdélyi nemzeti párt és sajtója ellen irányult. A párt vezetősége nem látta szük- ségesnek tiltakozni a kormány kom- münikéje ellen és a „Viitorul“ kom- münikéjára sem felelt. A pártvezet- ségtől eredő információk szerint az „Adeverul“ azt írja, hogy a kom- müniké a kormány kisserlete volt esu- pán, amellyel

dezavualni akarták Maniuékat az udvarnál.

— Világosan látjuk a célt, — írja az Adeverul. — Nem a dinasztia megvédelmezéséről volt szó, mert az nem liberális érdeke. Tisztára per- fid intrika volt a kommuniké, amely- vel diszkreditálni akarták a király előtt a nemzeti pártot. Bizantiaus erőlködés, semmi más. Nem fogjuk elfelejteni, mi történt. Pártérdékből a kormány nem állította a „megvé- dés“ örve alatt nyilvánosan lefokozni az uralkodóház presztizsét. Ez az úgy sokkal súlyosabb, semhogy követ- kezmények nélkül maradjon, — fe- jesi be az „Adeverul“.

A nemzeti párt kevesette a civil- listát

A kommuniké többek között az- zal vádolta meg a nemzeti pártot, hogy lapjai révén kifejezést adott gyanúján k, amely szerint a királyi ház pénzügyi összeköttetést tart fenn liberális érdekeltségekkel. A „Lupta“ emlékeztet a nemzeti párt végrehajtó bizottságának régebbi határozatára, amelyet a királyi civilista felemelését ajánlották a kormánynak. A nem- zeti párt vezetőségében az volt a fel fogás, hogy a civilista igen ala- csony és annak megfelelő szaporitá- sával fel kell oldani az uralkodó- házat az anyagi gondok alól. A ki- rályi ház költségvetésének feleme- lése — a „Lupta“ szerint — a libe- rálisok ellentállásán hiúsult meg és annál feltűnőbb, hogy most a libe- rálisok vádaskodnak.

Az „Adeverul“ cikkének utolsó mondatából arra következtetnek, hogy a nemzeti párt vezetősége csak ideig- lenesen tér napirendre a kommuniké felett és megfelelő időben kellő suly- lal fog fellépni a kormány mostani eljárásával szemben. Valószínűnek tartják, hogy a választ a gyulafe- hérvári kongresszuson fogják meg- adni, amelynek előkészítő munká- latai annyira előrehaladtak, hogy a kongresszus megtartásának napját is precizirozni fogják a napokban.

Eszerint, mint beavatott helyről ér- tesülünk, a gyulafehérvári kongresz- szust október második felében fog- ják egybehívni.

Pártkongresszus, vagy Erdélyi manifesztációja

A kongresszus jellegére vonatko- zólag a nemzeti párt vezetősége még nem mondotta ki az utolsó szót. Hir szerint még mindig nincsen eldöntve, vajjon a második gyulafehérvári kongresszus csak a nemzeti párt kongresszusa lesz-e, vagy Erdély

A varsói rabbitanács megbélyegezte a kolozsvári ítéletet

A palesztinai főrabbi igazolja Glasner Mósét és a cionistákat

— Az Uj Kelet munkatársától —

A kolozsvári szegyeentaljes besz din- itéletre a mai nappal lecsapott a zsidó- ság legnemesbjeinek és legnagyobb- jainak megbélyegző és megemissitő szava. Kook főrabbi Ereo Jiszrael vallási életének feje, tudományban és istenfélelemben a legtekintélyesebb teo- lógusok egyike, tizenháét súrdin megírott oldalon foglalkozik a zsefárdok és orto- doxok közötti ügygel. Nem kisebb korifeusok, mint a háromszázhuszeser zsidó lelket számláló varsói hitközség nyolcos rabbi tanácsa, továbbá a grad- nói főrabbi és a svieszei pap nyilat- koztak kemény határozottsággal a ravaszkodó és alattomos ítélet ellen. A vélemények döntő jelentőségűek nem- csak az erdélyi, hanem az egyetemes zsidóság szempontjából is üdvözölünk kell a kolozsvári ortodox főrabbiját, Glasner Akibát, aki vissza nem tet- tendő szívósággal küzdötté végig ezt a közügyért folytatott küzdelmet. Elő- nagyobb templomi beszédében szembe- szállott a sötét hatalmakkal és a szó- széken tett ígérést most beváltotta.

— Az álláson nat kötöm hozzá, hogy községem becsülete megfelelő védelemben részesüljön! — mondta akkor becsü- letes elszántsággal.

A hitközség védelmet nyert azokban az írásokban, amelyek ma Kolozsvárra érkeztek az említett rabbiktól.

— A varsói rabbitanács írás történeti dokumentum. A kolozsvári ítéletről töb- bek között azt írja, hogy „nem alkal- mas másra, csak arra,

hogy szakadást idézzen elő a zsidó nép soral között és hogy rést üssön a Tóra szeat- séges tanain“.

Nem lehet ehhez hallgatni. Törté- nelmünk nem jegyzett még föl ilyen hallatlan esetet: soha még ilyen ala-

egész lakosságának manifesztációja a demokratikus rendszerváltozás ér- dekében. A nemzeti párt butaresti sajtója az erdélyi magyar és német- nyelvű lapokból szemelvényeket kö- zöl, amelyek ama chajnak adnak ki- fejezést, hogy Gyulafehérvárra nem- csak a nemzeti párt kiküldöttai, de a nemzeti kisebbségek képviselői is gyűljenek egybe. Az „Adeverul“ szerint a magyarság egyes vezetői szivesen jelennének meg a kongressz- szuson, mások azonban — és elsősor- ban a magyar képviselők — nem hajlandók résztvenni a gyulafehérvári manifesztáción. Mindenesetre a nem- zeti párt egyedül van hivatalva eldön- teni, egyedül kívánja-e megtartani kongresszusát, vagy bevonja-e Erdély nemromán lakosságát is.

Minisztertanács a parlament egy- behívása és a kormányátszerve- zés ügyében

A kormány az állami tisztviselők izzó hangulatára való tekintettel el- határozta, hogy a tisztviselő státus megszavazására rendkívüli ülészsakra hívja egybe a parlamentet. A rend- kívül ülészsakot minden valósámság szerint október hét és tizenötödike között tartásák meg. Az egybehívás napját, valsmint a törvényjavaslato- kat, amelyeket a rendkívüli ülészsak- kon heterjesztenek, a mai augusztus huszonnegyedikéi szinaiai miniszterka- nács fogja elhatározni.

A mai minisztertanácscon beszélik meg a beszarabiai vizsgálat eredmé- nyét is és felolvassák Stasescu alez- redes jelentését Hirszerint Popovics tábornok és Stasescu alezredes jelen- téséből a kormány arról győződött meg, hogy

a beszarabiai kivégzések törvé- nyesek voltak,

mert a meggyilkoltak szökést kísé- reltek meg. Ugyancsak a mai mi- nisztertanácscon határoznak a kor- mány átszervezésére vonatkozólag is és elsősorban az igazságügyi minisz- ter állásáról.

pon szakadás nem jött létre zsidó tá- születben — írja a varsói rabbitanács. Amilyen különös és egyedülálló az az ugynevezett „ítélet“, ugyanolyan az általa előidézett szakadás. Döbbenetes dolog — „השם הגדול“ — halani ilyesmíró. Nagy és hírneves zsidó papok vannak a cionisták és misrachisták között, akik semmiben sem maradnak a nemcionisták mögött.

„Aki a cionistákat a Schulchan Aruch nevében istentagadóknak bélyegzi, az becsületit a Tórá és becsúrli Izrael méltóságát.“

A Tóra nevében kell tiltakozni az ítélet ellen, mert az ítélet a Tóra meg- hamisítása. Ha nem olvassuk, nem tad- tuk volna elhinni, hogy atadjanak pa- pok olyan szük látókörrrel, akik nem vészik észre az efale ítélet romboló hatályát. Csak arra alkalmas, hogy a hitlést békéjét megbontsa és gyűlöletet szítson a zsidó testvérek között. Köte- lességünk keményen és erőlyesen fé- lemelni tiltakozó szavunkat a papok el- len, akik est az „igazságos ítélet“ kiadták, hogy ezzel is elejét vegyünk az ítélet vossedáms következményeinek.

Ugyanilyon értelemben irt Jakob Baruchow, a litván gáonok egyik leg- kívülőbbja és Rósin svieszei főrabbi.

A. J. Kook Palesztina országos fő- rabbija alapos, gyönyörű nyelvesséti tiltakozó iratában az első oklálakon felhívja azokat a papokat, akik Glasner Mósét a cionizmus kérdésében tanmai- tott magatartása miatt megbántották, hogy nyilvánosan kövessék meg őt.

„Milyen zsidó törvény alapjáú siklanak el hallgatással a többi rabbi az ilyen szegyeentaljes megnyilatkozás előtt mint a Mispát cedek ?

babok, ek, keztyü
- Mare
iezy 16.

— Kérdi Kook keményen és szemrehányan azokról a rabbiokról, akik a kikötőből való féltelműben nem merészkedtek az igazság védelmében a fórumra állni? „Miert nem helyezték át azokat, akik olyan vakmerők voltak, az olyan férfiak, mint Glasner Mose gyászai? Istentagadó és kiközösíteni való, aki a „Mispát cetekben” kifejtett álláspontja helyeskedik.”

Valamikor helyénvaló volt a kiközösítés olyanokkal szemben, akik a vallást féltették az asszimiláció szellemétől. Féltették a reformtól, mert ez egyenes út volt a kiterés — smád — felé. Egész természetesen, zsidó népi kívánság volt azoknak az elemeknek a kiközösítése, hiszen Cion és Jeruzsálem emlékeit akarták hitélni a zsidóság

lelkéből. Igasságos volt nem egy uton járni velük, amikor templomaikat hozzáidomították más nemzetek vallásainak templomaikhoz.

Akkor a kiközösítés a zsidó egyesség érdekében történt.
A cionisták azonban a zsidó nép egyességére, a zsidó karakter kidomborítására törekednek, harcolnak a zsidó nemzeti céloktól. Az ilyen embereket még akkor is, ha a vallás törvényeit nem tartják, nem szabad kiközösíteni, legkevésbé pedig megfélemlíteni.

A nemz. héber stílusban megírt tanulmányzerű tiltakozást a kolozvári ortodox hitközség legközelebb egész terjedelmében több más zsidó nagyság tiltakozó irásával egyetemben nyilvánosságra fogja hozni.

HIREEK

— **A Bérlők Szövetségének országos gyűlése.** A nagyszabedű Bérlők Szövetsége országos kongresszust hívott össze Kolozsváron 1922 aug. 27-ére. A kongresszuson részt fognak venni a csatolt területeken, Erdély, Bánát, Bukovina és Bessarabia területén lévő Bérlők Szövetségeinek elnökségei. A kongresszust a kolozvári szövetség hivatalos helyiségében (Str. Baba Novac 9/a alatt) (Beihlente) tartják meg. A szövetségek a bérlők mai rendkívüli viszonyait óhajtják megvitatni és ezért egységes eljárás módzataiban szándékoznak megállapodni.

— **Schor Chájim konferenciája.** Megírta egyik legutóbbi számában az Uj Kelet, hogy a kalandorvéri Schor Chájim bukaresti rabbi körök indított az erdélyi ortodox rabbi körök a kormány hitközségi törvénytervezete ellen. A Rador bukaresti tudósítója most azt jelenti, hogy az ortodoxok rabbinusok tegnapi kongresszusának napirendjén a neológok és az ortodox egyesülésének kérdése a romániai egyházak egységesítése, a zsidó tanulók szombati tanulmányának ügye stb. szerepelt. Többek között beszélt Schor főrabbi, Fuchs nagyváradi, Ullmann beszercei rabbi, akik az ortodoxok és neológok egyesítése ellen foglaltak állást. Mindenesetre nagyon érdekes, hogy a Schor konferencia behatóan foglalkozott a keresztény iskolákba járó zsidó tanulók szombati problémájával, de ugyanakkor egy szó sem hangzott el abban az irányban, hogy talán jó volna minél több zsidó iskolát felállítani, hogy a zsidó tanulók ne legyenek kénytelenek idegen iskolákba járni.

— **Ansky Dibbukja.** Az Uj Kelet mai tárcarovatában Ansky Dibbukjának első felvonását közöljük. A drámát már több ízben ismertették és most sikerült a nemrég elhunyt szerző drámájának eredeti szövegét megismerünk. A négyfelvonásos drámának első felvonását adjuk mutatónak, Szabó Imre fordításában. A dráma egész terjedelmében a Kadima kiadóvalálaltnál fog megjelenni könyv alakban.

— **Cyrril nagyherceg cár akar lenni.** Berlinből jelentik: Cyrril, orosz nagyherceg, aki proklamálta igényét az orosz cári trónra, megbizta a Budapesten lakó Galyein herceget, hogy az összes európai udvaroknál teljhatalommal képviselje érdekeit. Monarchista körök Cyrril igényeit nem tartják időszerűeknek és sokan ellene foglalnak állást.

— **Felemelik a tisztek fizetését.** Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy október elsejétől a tisztek fizetését lényegesen felemeli. A fizetési többletet a tisztek proporcionálisan drágasági pótlék címen fofják megkapni családi állapotuk arányában. A kormány a jövő áprilisi költségvetésben gondoskodni fog az összes alsóbb fokozatok illetményeinek megfelelő emeléséről is.

— **Felfüggesztették a Nagyvárad Városi Vasút teljes személyzetét.** Bukarestből jelentik: A nagyváradi vagonlopásokkal kapcsolatban Mosoiu közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy a Nagyvárad Városi Vasút teljes személyzetét állásukról felfüggeszék. Ezenkívül a legszigorubb vizsgálat megindítását rendelte el a miniszter az irányban, hogyan volt lehetséges a vagonok elcsalása.

— **Ítélet előtt a Landau per.** Budapestről jelentik: A Landau-per tegnapi tárgyalásán Török dr. védő folytatta védőbeszédét. Előadja, hogy a Landau-család egyik tagja úgy vallott, hogy a meggyilkolt Landau nemzetének egyik legnemesebb tagja volt és sorát Tisza Istvánnéhoz hasonlította, akinek áldozatul kellett esnie. A Landau-család tagjai nem gyönyörködhetek a vádoltak levertségében, mert azok nem voltak bűntudatosok és ártatlanoknak éreik magukat. Esután részletesen elmondja a bűnper keletkezésének történetét. A vallomásokból kiderül, hogy Dobó nem akart szarolni, csak a vagyont akarta visszaszerelni törvényes uton. Fejtegeti a bűncselekmény jogi minősítését és felmentő ítéletet kér.

Csekmanek Jenő ügyvéd, Sipos Kamilló védője beszélt ezután. Hivatkozik arra, hogy a védhatóságok képviselője kijelentette, hogy a pernek semmi köze a kereszténység és zsidóság közötti ellentétnek. Az ügyből bizonyos elemek nagy erőfeszítéssel csináltak kurzuspert és a család tagjai hangsúlyozzák minduntalan, hogy gyilkosok történiük. A tárgyalás bebizonyította, hogy a gyilkosságban nem bűnösök. Külföldön is politikai ügyet igyekeztek kovcsolni a per anyagából és ebben a munkában segítette őket a magyar sajtó cikkezése, amely gyakran az igazság rovására szögezett le egyes megállapításokat. Maga Stréyer volt hadügyminiszter is kijelentette, hogy ha Rupert nem interpellált volna az ügyben, egészen eltaposodott volna. A tárgyalás folyamán Rupert nagyhangú kijelentései semmivé szagorodtak.

Csekmanek aztán rátér a valamé-sokra és különösen a családtagoknak a fő tárgyaláson elhangzott vallomásait boncolgatja, melyekből mérhetetlen gyűlölet beszél és elfogultság nyilvánvaló. A Sipos ellen felhozott vádakra vonatkozóan kijelenti, hogy szarolás, a hivatalos hatálmával való visszaélés és személyes szabadság megsértésének büntetése nincs kéllőleg bebizonyítva. Legfeljebb Landau bánalmazása marad fenn bűnnek, amit maga Sipos sem tagad. Tehát csupán a becsületsértés, vagy testisértés vádja állhat meg. Mindenek után pedig kéri Sipos felmentését. Tóth László dr. ügyvéd Tóth Andor képviselőtében mondja el védőbeszédét. Hangsúlyozza, hogy Tóth Andor Danszky egyenes parancsára cselekedett. Cselekménye a könnyű testiérintés tényálladékat sem meríti ki. Knezel Lajos ügyvéd Becker védője hivathozik védelem korrekta megartására, melyet felebbvalói is elismernek. Becker ártatlanságát hangsúlyozza és felmentését kéri.

— **A Tarbut O. Zs. I. E. központi irodája felkéri azokat a szülőket, akik gyermekeik részére tandíjmentességet kértek, hogy a kérvényük ügyében hozott határozat megbeszélés végett legkésőbb keddig, naponta 8 tól fél 1-ig Szentlélek utca 1—a alatt jelentkezni sziveskedjenek.**

— **Koleraeset Bukarestben.** Bukarestből jelentik: A főváros centrumában az illfovi prefektúra szolgálataiban álló Briceag soffor koleraanyagús tünetek között megbetegedett. A bakteriológiai vizsgálat konstatálta a pozitív kolera. Az eset következtében a prefektúra összes helyiségeit izolálták, 28 tisztviselőt, a szolgálát és a szolgálátot teljesítő csendőrbeteket karantén alá helyezték. A beteg állapota nem súlyos.

— **A Kadima Nyomda és Kiadóvállalat R-T. Igazgatósága ismételtén felkéri mindazokat, akiknél még részvényelírások izek vannak, sziveskedjenek azokat a társaság címére (Cluj, Str. Baron L. Pop 10) sürgősen beküldeni, mert ellenkező esetben nem áll módjában a már elkészült részvényeket tulajdonosaikhoz eljuttatni.**

— **Amerikai katolikusok a fagyűlölet ellen.** Clevelandből jelentik: A katolikus újságok konferenciáján határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a katolikus sajtó a vallási- és fagyűlöletet szító propagandát legélesebben elítéli. John Nell szerkesztő hosszú beszédében tiltakozott az ilyenfajta propaganda ellen, amely az amerikai közvélemény lebecsülését jelenti. E propaganda sugalmazói és kulisza-mögötti mozgatói már több ízben kompromittáltak magukat és a katolikus sajtó magát alázza meg, ha ilyen kreaturák fölbujtására eszközül adják oda magukat.

— **A magyar szocialista párt nem akar általános sztrájkot proklamálni.** Budapestről jelentik: A szocialista párt végrehajtó bizottsága cáfolja azt a hírt, hogy a párt általános sztrájkot akarna proklamálni. Kijelenti, hogy ez a hír felelőtlen elemek műve, akik a pártot diszkreditálni akarják.

— **Házasság.** Mesztitz Vilma Marosvásárhelyről eljegyezte Grünfeld Dezső Medgyeséről. (Minden külön értesítés helyett.)

Rosenthal Isidor Csujfalváról eljegyezte Kohn Bertuskát Morodlakáról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **„Fiatalk” házások.** Newyorkból jelentik: Julius 29-én, szombaton délelőtt érdekes esküvő volt Danburyban egy kápolnában. Stülman F. Kneeland előkelő amerikai milliomos, aki Newyorkban lakik, jelenleg hetvenhét éves, kötött házasságot a nálánál két évvel idősebb, tehát 79 éves Mrs. Eastman Johnsonnal, aki özvegye W. Eastman Johnson híres amerikai festőművésznék. A kápolnában csak a házaspár közeli rokonai és meghívott barátai voltak jelen. — Kneeland, a vőlegény, ismert amerikai katonai szakiró és tábornok, dugszadag amerikai, többszörös milliomos. Az öreg menyasszony is dugszadag nő, férje igen híres festőművész volt, aki a legtöbb elnököt festette le. A milliomos tábornok — és a művész özvegyét gyermekkori barátság kötötte egymáshoz, — amíg a festőművész élt, addig is jó barátság fűzte a tábornokot a művész családjához.

— **A román repülőgépgyártás sikere.** Bukarestből jelentik: A cotroceni aeronautikai műhelyben Protopescu örnagy tervai alapján egy művészen sikerült biplánt készíttetek, amellyel a tegnapi próbán óránkénti 200 km. gyorsaságot értek el. A repülőgép előállítás költsége csak 200.000 lei.

— **Rakovszky népbiztos nincs Bulgáriában.** Szófiából jelentik: A bolgár távirati iroda cáfolja azt a hírt, hogy Rakovszky ukrán népbiztos Bulgáriában tartózkodna.

— **Repülés motor nélkül.** Berlinből jelentik: Hentze német aviatikus motor nélküli repülőgéppel két óra hosszat maradt a levegőben. Ezzel megnyerte a kitűzött hetvenötezer márkás díjat.

— **Német merénylet készült a kattowitzi vízművek ellen.** Varsóból jelentik: A kattowitzi rendőrség letartóztatott több német munkást abban a pillanatban, amikor bombamerényletet akartak elkövetni a város elektromos műve ellen. A letartóztatott munkások kihallgatásuk során előadták, hogy egy német szervezetnek tagjai, amely szervezettől a merénylet sikerülése esetén nagyobb összeget kaptak volna. A mislowitz rendőrség szintén letartóztatott egy németet, aki a megszállás idején hat merényletet követett el és egy német szervezettől minden egyes sikerült merényletéért ezer márkát kapott.

— **Hadüzenet a szoknyák ellen.** Egy új evangélium apostola érkezett Európába s az asszonyokat közös küldemre akarja felhívni a női öltözködés eddigi karakteristikuma, a szoknya ellen. „Csak Knickerbockerben érvényesül az asszony igazán!” — mondja Jane Burr amerikai írónő, aki a házasság és szerelem dolgában ugyancsak forradalmi véleményt képvisel, akár az öltözködésben. Mindaddig, míg a férfi egyedül „viseli a nadrágot”, nem jut a nő tökéletes egyenjogúsághoz és ezen meggyőződésből áthatva teljes erejével küzd Jane Burr a szoknyálatlan női divattal és az ókori nadrágviseletnek akarja növesztését megnyerni, melyet ő maga ép oly gráciával, mint energával visel. Az öltözködésnek ezen nihilistája Amerikában is nagy feltűnést keltett. Az első szenzációt házasságával, illetve válásával okozta. Ő ugyancsak azért ment férjhez, hogy a fényűző oltóba szük köréből szabaduljon és férjétől csak azért vált el, mert — horkolt. „Szörnyű volt, — nyilatkozott az újságírók előtt — reggelenként korán keltem, hogy az egyetemre menjek, férjem azalatt horkolt. Horkolt! Noha imádtam engem és én nem is néltőlöttem mellette semmit, de horkolását nem tudtam elviselni.” Előnényeiről regényt is írt, melynek címe: „Az asszonyok jóllaktak a házassággal.” Egy másik regénye: „A szenvedélyes szemlélő”, mely azt fejtegeti, hogy amíg a nő a szerelemben nem élveik ugyanazt a szabadságot, mint a férfiak, nem érdekes nőemancipációról beszélni. Szerinte legfeljebb nyolc évig tart a szerelem. Az asszonyok 3 évi házasság után már halálra unatkoznak, idegesek, szerencsétlenek és nem tudják mit kezdjenek. „En olyan a házasság hiva vagyok, de ha már jóllaktunk vele, úgy lehetővé kell tenni a házasság érvénytelenítését. Az új szabadságnak külső szimbóluma a nadrág, melyet az amerikai nőapostol a szoknyaviseletet kiküszöböltől törekszik.

— **Érvényben van az igazságügyi nyelvrendelet.** Bukarestből jelentik: Az igazságügyminiszter cáfolja azt a hírt, hogy az erdélyi igazságszolgáltatásnál a román nyelv használatára vonatkozó rendeletét visszavonta volna.

— **Szervezkednek a fástisztviselők.** A Kolozsvárt megjelenő „Lemul” írja: Erdély és Bánát fástisztviselői érdekeik hathatósabb védelmére augusztus 27-én alakuló gyűlést tartanak Kolozsvárt, ahol ki mondják az Erdélyi és Bánati Fástisztviselők Szövetségének megalakulását.

* Gyakorlott ügyvédjelölt, aki perfect román és magyar, tegyen ajánlatot dr. Erdős Izor dícsőszentmártoni ügyvédnek október elsei belépésre. Díjazás megállapodás szerint.

* Pianisták, vagy rövid zongorát bérelnék. Főtér 7. III. 9.

— **Olvasta már Agnon, a legnagyobb élő héber író regényét: „És a meggörbödött kiegyenesedik?”**

Rókat és más szörmét fest az Unio gőzmosóglyár Kolozsvár

Megnyilt a FRENKEL-áruraktár Strada Aprinjoarelor (volt Gyufagyár-utca) 13. szám. Legelőnyösebb feltételek, legmagasabb lombardok. Kitűnő száraz helyiségek, pincék nagy befogadóképességgel. Vasuti vágány. Telefon 401, 290

Beszélgetés Palesztina vasutigazgatójával

A Kelet legjobb vonatközeledése Palesztinában van

— Az Uj Kelet Palesztinába kiküldött munkatársától —

Haifa, fullus.

Palesztina közlekedési viszonyai a lehele legjobbak. Azok, akik bosszu-
 idő után most ismét felkeresik a szent
 földet, meglepődve látják, hogy nagy-
 sűrű gyorsvonatok szelik keresztül a
 történelmi nevezetességi vidékeket és
 hogy a bibliai hegyeken autókabók
 ezrei száguldanak. Ahogy az utas ki-
 száll Haifában, a kikötőtől balra, né-
 hány száz méternyi távolságban már
 észreveszi a vasúti kultúra egyik impo-
 záns bizonyítékát: a haifai nagy indó-
 lézat. Ez az épület nem sokkal kisebb,
 mint egy-egy erdélyi város, Kolozsvár,
 Nagyvárád állomása, pályaudvara pedig
 épületeivel átörjedi és élénk forgalomra
 berendezte. A hivatalos felirások há-
 rom nyelven: angolul, héberül és ara-
 bül vannak kifüggesztve, de minthogy
 a legnagyobb betűkkel és a középben
 a héber szöveg áll, az egész állomásnak
 zsidó karaktere van és nem csak az
 ember érzése, amikor belépve a tágas
 és hátterben pálmákkal fásított peronra
 azt gondolja: Zsidóország legelső
 kikötővárosának pályaudvarán áll, amely-
 nek a sinein zsidó moszodgyvezetők ál-
 tati vezetők és héber felirású kalacskók-
 kal ellenőrzött vonatok futnak be,
 amelyben zsidó állomásfőnök tartja fenn
 a rendet és amelyek pénztársaiban hé-
 ber felirású vasúti jegyeket adnak ki
 az utasoknak.

A haifai állomás mellett másik im-
 pozáns ha emelkedik: a palesztinai
 vasutigazgatóság épülete. A földszinti és
 az emelet folyó út jobbra-balra, renge-
 teg kisebb-nagyobb szoba nyílik, azok-
 ban héber írógépek állnak, vasúti fo-
 galmazók héber körrendeleteket készí-
 tenek és az ügyfeleknek: kereskedők-
 nek, szállítóknak hivatalos héber leve-
 leket küldenek ki. Itt, az emelet egyik
 tágas szobájában van az irodája Axler
 boy vasutigazgatónak, aki már husz év
 óta áll az angol kormány szolgáltatásában,
 endig Egyiptomban működött, most
 azonban Zsidóországnak szentelt ta-
 posztalait és tehetségét. Egyébként
 Romániából elszármazott zsidóember,
 a boy címet az araboktól kapta, ő maga
 azonban született európeér, jó megjele-
 nése, finom ur aki az atya szeretet-
 nel beszél Palesztina folyton fejlődő,
 épülő vasútjáról.

— Ma már — mondja — az egész országba van halálva vasúttal, alig

van fontosabb város, vagy kolónia,
 amelyet vonattal meg nem lehetne kö-
 zelitni. Északra akar utazni? A Gene-
 záret-tóhoz? Vagy még tovább, Damas-
 kuszba? ... Tessék csak itt megváltani
 a jegyét, naponta több vonat is indul,
 amely önt Afalén keresztül Szemachig
 a Genézaret-tó partjáiig felviszi, ha azon-
 ban nem akar ott kiszállni, ugyasz-
 zal a vonattal mehet tovább egészen
 Damaszkuszig. Szemachtól a Genézaret-
 tó mindkét partján fekvő városokat és
 községeket, így Tiberiást, Mikdait, Ki-
 neretet könnyen elérheti, ha felül a Ge-
 nézaret tavon közlekedő propellerok
 egyikére. Vagy felfelé akar ön utazni, a
 Földközi-tenger partján? Ezt is meg-
 teheti, elmehet Akkáig, oda is naponta
 néhányszor indul innen vonat. Az
 Alsó- és Felsőgalileában fekvő zsidó
 kolóniákat: Tell-Adasi, Merchaviát,
 Balfouriát, Nuriást, Malult az előbb
 említett szemachii vonattal keresheti
 fel, amellyel Afaléig kell utaznia, ott
 omnibuszt vessz és néhány óra alatt
 az összes telepkelet végig járhatja.
 Egyedül Nazaret az a hely, ahova vas-
 úttal még nem juthat el. Ez a bibliai
 város ugyanis olyan magasan fekszik
 és annyira kicsik attól a vonattól,
 amelyek mentén a zsidó termelő élet
 felvirágozott, annyira a szélén van az
 újrafeltöltött Jezreel-völgyének, hogy nem
 fizetődik ki külön vasúti vonalat
 vezetni odáig. Van ellenben Afalétól egy
 másik elágazás, amely Samariát, Pa-
 lesztina középső részét keresztülban
 metszi át és Dzsenninen keresztül, mia-
 denütt arab városok és faluk mellett
 haladva egészen Sichemig (Nabluszig)
 vezet. Sichem Zsidóországnak épen a
 középpontjában fekszik, majdnem egy-
 forma távolságra Haifától és Jeruszá-
 lentől és most úgy tervezzük, hogy
 ezt az afalet kiágazást Nablusztól egé-
 szen a fővárosig meghosszabbítsák.

Axler boy pihenőt tart, aztán fel-
 kel karosszékből, az egyik falon függő
 térképhez megy és, azon mutatva,
 magyaráz tovább:

— Palesztina vasúti fővonala azon-
 ban katasztrofális az, amely Haifától,
 Luddon keresztül és lejjebb a Sinaí
 félszigetig át, Kairóba és Alexandriába
 vezet. Ennek a vonalnak főcsoportja
 Ludd, egy kis arab városka, amelynek
 azonban a nagy európai főcsoportokat

megközelítő pályaudvara van. Ezen a
 pályaudvaron, a sinek között, betoniro-
 zott, fedett sétányok vezetnek végig,
 amelyek fel vannak töltve, úgy, hogy
 a vonatok, legelső léposóikkal, vele
 egyszerben állanak elő. Innen, Ludd-
 ból ágazik el Jaffába, Haifába, Jeru-
 zsálembe és Kantarába (ez az utolsó
 állomás Palesztinában, a szenei csatorna
 partján) a vonat. Aki Haifától, vagy a
 Luddot környező állomások bár-
 melyikéről Egyiptomba akar utazni,
 annak itt át kell szállania a Ludd és
 Kantara között közlekedő nemzetközi
 gyorsvonatok egyikére, amelyek a leg-
 modernebbul, háló és étkezőkocsikkal
 vannak felszerelve.

Úlve folytatjuk:

— Az utazás általában nem tart
 sokáig, a legnagyobb távolság a ludd-
 hauserai, amelynek a befutása reggel
 kilenctől este nyolcig tart. Jeruszá-
 lent, ugyancsak Luddból, három óra
 alatt meg lehet közelíteni. Ami a vas-
 úti jegyek árát illeti, az egyelőre drága.
 Egy tizenegyórás ut, Luddtól Kantá-
 ráig, harmadoszázon, két fontba (je-
 lenleg 1300 leibe) kerül. Ennek az az
 oka, hogy a személyforgalom még nem
 elég élénk és hogy az autókabók
 erőteljesen konkurrálnak a vasúttal. A
 legtöbb utvonalon, de különösen Jaffa-
 Jeruszálem között rendszeres autók-
 bítközeledés van: személykocsiban
 ötven piasterért, teherautókabókba hu-
 szonöt piasterért viszik el az utast
 egyik helyről a másikra, még pedig
 majdnem egy órával rövidebb idő alatt,
 mint a vonat. Palesztina ma tele van
 kitűnő Ford autókabókkal, nyolcvan-
 száz fontért már lehet egyet vásárolni,
 ami teheti vesz is magának, autókabók-
 közeledési vállalatok pedig épületekkel
 gyakran keletkeznek. Az áruszállítás
 tekintetében ugyancsak egyedül a drága
 tarifa az, ami kifogásolható, vagonok
 bőven állnak a szállítók rendelkezé-
 sére, de minthogy a palesztinai ke-
 reskedelem még nem vett olyan erő-
 teljes lendületet, mint annyian egy-
 élénk áruforgalom kialakulásához szük-
 séges, a kocsik egy része mindig üre-
 sen áll, ami természetesen csak kárt
 jelent a vasutigazgatóságnak.

Axler bejajl való beszélgetésem
 után lamentem a haifai pályaudvar
 peronjára és megnéztem néhány vonat-
 nak az indulását és az érkezését. A
 mordonyok hatalmas, modern alkot-
 mányok, legtöbbjük angol gyártmány, a
 személyszállító kocsik tágasak és
 kényelmesek, sokkal hosszabbak, mint
 a mieink és tetjük körbe megy, mint
 nálunk a villamosok teleje, nyolc-tíz
 vagon fut egymás mellett, közöttük az
 ájáró ajtók mindig nyitva vannak, úgy
 hogy a végétől el lehet látni az elejére,

a világítás részint villanyárammal,
 részint gázzal történik, az soha nem
 fordul elő, hogy személykocsik estőten
 maradjanak, betört ablakokat nem
 lehet látni, sem megrongált ülésnek
 nyoma, a zsidó és az arab közön-
 ség egyformán vigyáz a berendezésre
 és ha az ember utazik, még ha európai
 is az illető, jobban érzi magát ezekben
 a tágas, szelős és a tenger mellett,
 narancsfaáfonyok keresztül vagy oázis-
 kón átásgaluló vagonokban, mint a
 közép-európai kisméretű, piszkos, kényel-
 metlen, zsúfolt, felfoszott ülésű, betört
 ablaku, összefirkált falu és mindenféle
 emberek lármájától hangos, szürke,
 unott vidékeken cammogó vicinális
 kocsikban. És ami a legjobban meg-
 örvendtet: az az utazó zsidó kolóni-
 sták, kieszagdák, ipari munkások és
 intellektuális friss temperamentuma,
 amely minden mozdulatukban, szavuk-
 ban, pillantásukban, ráuk: rosszidegetű,
 fásult, kontinentalis szokványú pol-
 gároknak üdítően hatólag nyilatkozik
 meg.

Ben Ami

SPORT

A második román-magyar nemzetközi mérkőzés

DVSC—Victoria 2:1 (0:1)

— Az Uj Kelet Iradóniától —

Keddén délután zajlott le Kolozs-
 várt a második román-magyar nem-
 zetközi mérkőzés a DVSC és a Vic-
 toria kolozsvári bajnoksápatájközött.
 A mérkőzés külsőségeit, nivóját és
 sportértékét azonban teljesen leron-
 totta a Victoria Sport Club egyes
 magukat fészteni nem tudó játékosai-
 nak kiméletlen, emberemerdő játé-
 stílusa, a gyenge bíró és a kolozs-
 vári egyet egyik elnökének elgőszöl
 nem itélhető viselkedése. A külföldi
 csapat játékosai és a DVSC vezető-
 sége mindenesetre kellemetlen em-
 lékekkel távozik el romániai szerep-
 lésének első állomásáról, Kolozs-
 várról.

A Victoria brutális játékmódorá-
 nak következtében sokáig látható és
 fájó emlékek nyomait viselhetik láb-
 ezárakon. A bíró erélytelensége és
 állandó polémiája a pályából őt
 sértő módon kritizáló játékgyemelmet
 ellenőrző bizottsági elnökkel, igazán
 nem keitthetett kallemes benyomást a
 debreceni sportmunkásokban.

S. Ansky

A d i b b u k

(Ez a tanházban. Az asztalon régi, bór-
 kötésű fölirások, körülöttük fiatal talmu-
 disták tanulnak, két szál fagygyertya
 világít. A szomszéd szoba ajtajánál
 három ballen beszélget. Mayer, a szolga
 rendezgeti az imakönyveket)

A HÁROM BATLEN (énekli egy szal refránját):

Miért is, hogy miért
 zuhan a lélek
 mélybe a magashól?
 mert emelkedést hord, emelkedést
 méhéhez a zuhanás.

(Hosszú szünet; a három ballen mondani látnak, elmélyedve ül.)

ELSŐ BATLEN (veselő tenorban):
 Reb Dovid Talner, érdemei örökösének
 fölötünk olyan aranyozott száken ült,
 amelyen ki volt véve! „Dávid zsidók
 királya él és uralkodik!” (Szünet.)

MÁSODIK BATLEN (ugyanazon
 hangnemben): Reb Jisroel Rusiner,
 áldassék eméke, egy viselkedett, mint
 egy valódi uralkodó Asztalánál állan-
 déan huszonnégy muzikus játszott és
 nem koccikázott ki csak haffogatan.

HARMADIK BATLEN (szinte áhi-
 tattal): Reb Smül Kaminkerről pedig
 azt mondják, hogy arany topánban
 járt. (Elragadtatással.) Arany cipőkben!

A KÜLDÖNC (fölemelkedik a pad-
 ról, nyugodt bágyadsággal): A szent-

éges reb Züszo Aripoljer egész életén
 nyomorúságban tengődött, könyörado-
 mányokat szedett, paraszti gyolcsban
 járt, az övét kötéllel kötötte át. Még-
 sem csinált kisebb csodákat, mint a
 magok caddikjai.

ELSŐ BATLEN (kissé méltatlan-
 kodva): Ne vegye szkon, de maga nem
 is tudja, miről beszélnek, mégis bele-
 száll. Azt hiszi, ha a Talnerrel vagy
 Rusiner caddikról beszélünk, akkor a
 gardagságukról van szó és nem a
 nagyságuaról? Vagy talán nincs is
 elég gazdag ember ezen a világon?
 Meg kell érteni, hogy az aranyozott
 szék és a haffogatu és az aranytopán
 mögött szent titkok rejlenek.

HARMADIK BATLEN: Bizonyos.
 Ezt mindenkinek értenie kell.

MÁSODIK BATLEN: Nyilvánvaló.
 Akiknek zemei vannak, láthatják. Azt
 beszélük, hogy amikor az spii caddik
 először találkozott az országuon a Ru-
 ziner caddikkal, leugrott és megcsókolta
 a Rusiner kocsija kerékküllőjét és ami-
 kor megkérdezték, mit jelent ez, föl-
 kiáltott: Hülyék, nem látjátok, égi
 szekeret csókoltam!

HARMADIK BATLEN (elragadtat-
 tással): Ó, ó, ó!

ELSŐ BATLEN: Mindex pedig azt
 jelenti, hogy az aranyozott szék nem
 is volt szék, a fogat nem volt fogat, a
 lovak nem lovak voltak. Ez csak bason-
 let, látszat, olyan mint egy ruha: nagy-
 ságok köntöse.

A KÜLDÖNC: Igaz nagyságnak
 nem kell köntös.

ELSŐ BATLEN: Maga téved. Igazi
 nagyság megfelelő külsős kíván.

(Hirtelen sjtó nyílik. Idősebb ass-
 szony rohan be, karján két apró
 gyermekkel.)

AZ ASSZONY: Ó, ó! Világ ura,
 segíts! (Oda fut a frigyszekrényhez.)
 Gyerekeim, fölcsakítjuk a szent szek-
 rényt és ráborulunk a Tórára és nem
 mozdulunk, míg anyatök egészséget
 ki nem könyörögünk. (Fölcsakítja a
 szekrény ajtaját, fejét bedugja a parga-
 mentek közé. Sirva.) Ábrahám, Izsák,
 Jakób istene, tekints le ránk, nézd,
 mennyire megtörtünk, könyörülj az
 apróságokon és ne híd magadhoz
 fiatal anyjukat. Szentséges Tórák, véd-
 jétek egy szerencsétlen, öavegy életét.
 Szent Tórák, ósaink asszonyai menjetek,
 fussatok a világ Urához, s rjatok, imá-
 kozzatok hozzá, hogy a fiatal fa ki
 ne tépődjön gyökerestől, hogy ne za-
 varja ki a fiatal galambot fészékéből,
 hogy a csöndes jó báránykát ne hívja
 el nyájától! ... (Histérikusán) Vilá-
 gokat fogok megrázni; az eget hasi-
 tom bétté!

MAJER (Az asszonyhoz megy,
 gyöngöden megfogja, csöndesen): Chane
 Eszter, jó lenne, ha egy „minján”
 (Tíz férfiből álló imagyülekezet, amely
 istentisztelet szempontjából nyilvános-
 ságot jelent) zsolnárokat mondara a
 fiatal asszonyka folyógyulását.

AZ ASSZONY (Fejét kihuzza a
 frigyládától, értelmetlenül néz Majerre.
 Hirtelen fölésszól.): Egy minján zsidó
 ember zsolnárokat mondjon leányom

életéért? Gyorsan, gyorsan! Minden
 perc drága. Két napja, hogy nem bir
 már beszélni és küsd a halállal, szo-
 gény.

MAJER: Nyomban összehozom a
 tíz embert. (Kérte.) De a fáradságuk-
 ért adni kell valamit... szegények
 nagyon.

AZ ASSZONY (Zseibeiben kotor-
 ván): Itt egy forint, de lásson hozzá,
 hogy a zsolnárokat ne hadarva mondják.

MAJER: Egy forint... Három
 garas jut egy számlýra... Kevés.

AZ ASSZONY (rá sem hallgat):
 Gyertek gyerekeim, menjünk más tá-
 házakba! (Gyorsan távozik.)

ELSŐ BATLEN (az asszainál szu-
 nyóhálo böcherekhez): Böcherek, gyér-
 tek zsolnárokat mondani. Mindenki kap
 szintén mézeskalácsot. (A böcherek
 fölállanak.) Menjünk a másik szobába.

(A három ballen és a böcherek be-
 vonulnak és mindjárt siró hangon hal-
 latszik a zsolnárt: „Üdv annak, aki nem
 jár gonosztevők tanácsában”. Közben
 kijön Chonen: elmélyedve föl és alá
 sétál, a kánon maradt Henoch meg-
 szólítja):

HENOCH (fejcsóválva): Nagyon is
 beleártottad magad a kabbalába, Cho-
 nen. Amióta erre adtad a fejed, nem
 volt könny a kezdedben.

CHÖNEN (csodálkozva): Nem vet-
 tem könyvet a kezembe? Micsoda
 könyvet?

HENOCH: Mit kérdezed? Gemora,
 döntvények, kódexek.

or nélkül. Berlin-
 német aviatikus
 géppel két óra
 góben. Ezzel meg-
 évenötezer mártás

nylet készült a
 ellen. Varsóból
 zi rendőrség le-
 met munkást ab-
 amikor bomba-
 elkövetni a vá-
 ve ellen. A le-
 ok kihallgatásuk
 gy egy német
 amely szerve-
 sikerülése esetén
 ptak volna. A
 szintén letar-
 aki a meg-
 érenyületet köve-
 etet szervezettől
 ált merényletéért

szoknyák effen.
 apostola érkezett
 yokat közös kü-
 a nő öltözö-
 kuma, a szoknya
 okerben érvénye-
 !” — mondja
 nő, aki a házas-
 ában ugyancsak
 érvel, akár az
 íg, míg a férfi
 got”, nem jut a
 sághoz és ezen
 a teljes erejével
 szoknyátlan nő
 nadrágviseletnek
 gyerni, melyet
 al, mint energiá-
 al, ezen nbi-
 nagy felünet
 ciót házasságá-
 ota. (Ugyanis
 hogy a fény-
 szabaduljon és
 el, mert —
 — nyilatkozott
 ggelentkiut korán
 nemre menjek,
 horkolt! Noha
 is nélkülöz-
 horkolását nem
 nyelről regényt
 — Az asszonyok
 — Egy másik
 yes szemléző,
 amíg a nők a
 ik ugyanúgy a
 ik, nem érde-
 saélni. Szerinte
 a szerelm-
 sság után már
 gesek, szoren-
 mit kezdjen ek.
 ive vagyok, de
 úgy lehetővé
 énytelenítését.
 b szimbólum
 amerikai nő-
 kiköszöbölői

az igazság-
 Bukarestből
 miniszter cá-
 az erdélyi
 román nyelv
 ő rendelkezé-
 st

fastisztvise-
 jelenő „Lem-
 natát fájószat-
 sabb védel-
 alakuló gyű-
 t, ahol ki-
 Bánati Fás-
 nek megatu-
 st

édjelt, aki
 tegyen aján-
 ébenemártóni
 ei belépésre.
 tint.

id zongorát
 on, a legna-
 regényét:
 yenesedik“?

am.
 401, 299

Ha még megemlítjük, hogy a Victoria-ban Istvánffy János is szerepelt, akit a Victoria néhány héttel ezelőtt kizárt tagjai sorából, úgy álltalánosságban hű képét adtuk annak a botrányos kizárástól, amelyet a „nemzetközi mérkőzés” címén kedden délután a sporttelepen elkövettek.

A részletekről jóízlésünk tiltja megemlékezni.

A DVSC ugyanabban az összeállításban szerepelt, mint vasárnap a KAC ellen. Gólképtelen csatársorát a kitűnő Wampetich centerhalf hiába dobta támadásba, a kedvező helyzeteket kiaknáztalanul hagyták. A Victoria, amelynek legjobb és legfegyvermezettebb tagjai Cipeigan és Szilágyi centerhalf voltak, rendezetlen, ideges játékot produkált. A vezető gólt a 43. percben Rozván balszélső szerencsés labdája eredményezte.

A második félidőben a DVSC telkesen küzd a kiegyenlítésért. A 7. percben kedvező helyzet a góllétrejött, a kifutó Mácsay kapus mellett elferdülő labda azonban célt tévesztett. A 17. percben Molnár balszélső — állítólagos offside helyzetből — lefut, pontos centerét Szolárzky center kapásból a hálóba vágja. Ujrakezdés után, a következő percben ugyancsak Molnár labdájából Poloneczky összekötő rugta a DVSC második gólját.

A Victoria brutális játékba kezd. Komáromi, Istvánffy életveszélyes fanitjai kínos megbotránkozást keltettek. A debreceni játékosok félve mennek labdára, Barabás a kitűnően szökő Farkas kapus nyakcsigolyájába rug. A mérkőzés befejezése után pedig tetleg is inzultáltak az egyik debreceni játékos.

Dr. Hirsch Elemér (KAC) szövetségi bíró erélytelensége nagyban hozzájárult a játék elfajulásához.

Labdarugás

Elmarad a Csernovitz—Kolozsvár válogatott mérkőzés. A csernovitzi szövetség táviratilag közölte a kolozsvári Comitetul Regionallal, hogy az augusztus 17-re kitűzött Csernovitz—Kolozsvár városközi válogatott mérkőzést nem rendezheti meg és annak elhalasztását kéri. A mérkőzés új terminusát még nem állapították meg.

Felfüggesztett játékosok és intéző. A labdarugószakosztály kedden este

tartott ülésén felfüggesztette Raktorszky és Gyurk játékosokat, akik a KAC csapatában igazolatlanul szerepeltek a DVSC elleni mérkőzésen. Felfüggesztették Ferdinánd Sándor KAC intézőt is, aki a játékosokat beállította a KAC csapatába.

A kolozsvári bajnoki szezon hivatalosan szeptember 24 én veszi kezdetét.

Tennisz

Tennisverseny Csernovitz bajnokságáért. A csernovitzi Lawn-Tennisz Klub szeptember 2 án és a következő napokon nemzetközi tennisversenyt rendez. Versenyszámok: Férfi egyes Csernovitz bajnokságáért. Férfi páros, női egyes és vegyes

páros Csernovitz bajnokságáért. A bajnoki számokon kívül férfi egyes és férfi páros handicap verseny is kerül lebonyolításra. Díjazás: tiszteletdíjak és érmék. Nevezési zárlat augusztus 31 én. A nevezések a bajnoki egyes számokban 50 lei, a páros számokban 100 lei, a handicap egyes 30, a páros 60 lei nevezési díjjal együtt. Mirchevici Viktor a Lawn Tennisz Klub titkárának címére: Cernauti, strada dr. Reiss 19 szám alá küldendők.

Atlétika

Az őszi szezon első atlétikai versenye. A kolozsvári kerületben aug. 27 én rendezik meg az őszi szezon első atlétikai versenyét.

KÖZGAZDASÁG

A malmok üzembeszüntetéssel felelnek az új lisztrendeletre

A malomszövetség memorandummal fordul a kormányhoz, Sassu miniszter Herkulesfürdőre megbeszélésre hívta meg a Malomszövetség vezetőit

A kormány által megállapított kenyér árak és az új lisztrendelet óriási felháborodást keltett Erdélyben és Bánátban és felborulással fenyegeti a kereskedelmi konszolidációt. A rendelet szerint a malmoknak a fehér liszt kg-ját 510 leiert, a kenyér liszt kg-ját 3 leiert kell a nagyközönség rendelkezésére bocsátani. Ezek az árak akkor sem lennének rentabilisek, ha a malmok valóban maximális áron jutnának a búzához. De ha maximális áron tudnának búzát vásárolni, akkor is tizenegyezer leit kell egy vagon búzára ráfizetni az új lisztrendelet szerint,

búzaár 1 mázsa	lei 300—
2 százalék bélyeg és adó	6—
provizió	10—
különléges költségek	2—
zsák	150—
rimfuza	3—
szállítás	30—
3 százalék mankó	9—
5 százalék idegen anyag	15—
örlési díj	30—
nyereség és kamat	30—
	lei 436.50

Ezzel szemben a kormány által megállapított maximális ár egy mázsa után

25 százalékos fehér liszt	lei 127—
510	
50 százalékos kenyér	155—
liszt 3—	
22 százalékos korpa	44—
2—	
	lei 326—
a malom költsége egy mázsa után	lei 436.50
maximális ár	326—
vesztés	lei 110.50

Tekintettel arra, hogy a regában a gabona piaci ára 24—350, Erdélyben és Bánátban pedig 700 lei közt mozog, amibe még nincs beszámítva a horribilis szállítási költség, könnyen megállapítható, hogy az erdélyi és bánáti malmok nem képesek az új rendeletnek eleget tenni. A kormány nem kényszerítheti a termelőket, hogy búzájukat maximális áron adják el a malmoknak, tehát a maximális egyoldalú és igazságtalan, mert csak a malmokra vonatkozik. Ilyen körülmények közt az erdélyi és bánáti malmok kénytelenek lesznek üzemeiket beszüntetni.

Az erdélyi és bánáti malomszövetség terjedelmes memorandumban tiltakozott a rendelet ellen. A memorandum áttanulmányozása után a minisztertanács elhatározta, hogy a rendelete az erdélyi viszonyoknak megfelelően fogják módosítani. Sassu kereskedelemügyi miniszter táviratilag magához kérte Herkulesfürdőre a szövetség vezetőit, akik ismertetni fogják a miniszter előtt a malmok válságos helyzetét.

A kenyérrendelettel képesolatosan a Malomszövetség augusztus 27-ikére rendkívüli közgyűlést hívott össze Aradra, ahol az ipar és kereskedelem kiküldöttjei is megjelentek és állást foglalnak a rendelettel szemben.

Belföld

(x) Újabb halasztás a bonkonvertálás körül. Bukarestből táviratozzák: Az „Adeverul” párisi értesítése szerint az angol konzorciummal a kinostári bonk konszolidálására vonatkozó szerződés aláírása két heti halasztást szenvedett. A halasztás oka az, hogy a két és félmillió fontos kölcsönt egyszerre fogják kibocsátani Londonban és Newyorkban és ehhez bizonyos előkészületek szükségesek.

(x) Még negyven vagon cisternát kapunk vissza Bulgáriától. Bukarestből jelentik: A háború idején Bulgáriába elvitt hadianyagok likvidálását végző román bizottság 40 cisternát fedezett fel Bulgáriában, amelyeket a háború idején a bulgár hadsereg elszállított Romániából. A bizottság megtette a lépéseket a vagonok visszaszállítása érdekében.

(x) Ideiglenesen felfüggesztik az állatkivittelt. Bukaresti távirat szerint az állatok kontingentálásánál előfordult visszaélések miatt Sassu kereskedelemügyi miniszter elhatározta,

hogy az állatkivittelt ideiglenesen letiltja.

(x) A CFR és a MÁV. tanácskozásai Nagyváradon, amelyeket a napokban zártak le, nem jártak sikerrel az eredményel. Miután a két ország között a fakereskedelem lebonyolítására vonatkozólag nem tudtak új és megfelelőbb megállapodásokat kötni, az áruforgalomra vonatkozólag az eddigi egyezség marad érvényben. Augusztus huszonhétedikén a tárgyalásokat újra megkezdik. A felexport szempontjából határmentifikációs feladatokra vonatkozólag az eddigi egyezség marad érvényben. Augusztus huszonhétedikén a tárgyalásokat újra megkezdik. A felexport szempontjából határmentifikációs feladatokra vonatkozólag az eddigi egyezség marad érvényben.

(x) Új rendelet a gyári védjegyek és címkékről. A kereskedelemügyi főfelügyelő, a következőket közli: Az ipar és kereskedelemügyi miniszter 38004—1922 a következőket rendelte el a gyári védjegyek ügyében. 1. A gyári védjegyek és címkék magyar és németnyelvű felírásai román nyelvűvé való átválttatását 1923 január egyig elhalasztják. A védjegyeken és címkéken idegen ország neve nem szerepelhet, sem olyan jelzés, vagy rajz, amely a román állam szuverenitását figyelmen kívül hagyja. Az osztrák és magyar kereskedelmi jog szerint a budapesti és bécsi kereskedelmi kamaráknak bejegyzett védjegyeket és címkéket a bukaresti kereskedelmi törvényszéknél kell lajstromozni. Végre elrendeli a miniszter, hogy az ősszaki kereskedelmi és iparkamarák gyűjtésük egybe és terjesszék fel a minisztériumhoz a gyári védjegyekre vonatkozó adatokat, a vonatkozó törvény módosítása céljából.

(x) 500 vasúti kocsi érkezik Csehszlovákiából. Bukarestből jelentik: A román és csehszlovák államvauak vezetősége között létrejött megállapodás szerint szeptember elsőjén Csehszlovákia megkezdi a lekövetendő 500 vasúti kocsi kölcsönzését. A CFR. a kölcsönkocsik darabjait naponként hatvan leit fizet. A kocsikat a gabonaexport olájlaira használják fel.

(x) A faszén kivitele csak permies ellenében szabad. Az erdélyi és bánáti kereskedők kérésére és a faszén (mangá) kiviteli arányos elosztására bukaresti jelentés szerint a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a faszén kivitele a jövőben csak a minisztérium külön engedélyével szabad. Az új határozat augusztus huszonötödikén lép érvénybe.

Külföld

(x) Zürichi tőzsze aug. 23 án. Bélat Berlin 3850, Newyork —, London 2348, Páris 4158, Milano 2355, Prága 1790—, Budapest 33, Zágráb 150—, Varsó —, Bécs 075, osztrák bélyegzett 0,875.

(x) A jugoszláv terménykereskedők nem bírnák a román versenyt. Belgrádból jelentik: A szorb bánatból érkező jelentések szerint a terménykereskedők nem tudják felvenni a versenyt a Romániából exportált búzával. A román búza árának csökkentése lehetetlenné teszi a jugoszláviai búzaexportot, hacsak Jugoszláviának ezévből mintegy háromszáz ezer vagon búzája áll rendelkezésre erre a célra. Az export hiányát a dinár kurzusa is erősen megérinti és Zomborban vagonokként huszezer dinárért történtek kötések. Ezzel szemben a búza és a kenyér ára állandóan emelkedik.

(x) A jugoszláv határon megszüntették a valuta ellenőrzését. Prágából táviratozzák: A pénzügyminiszter rendeletet küldött a határszéli vámállomásokhoz, amelyben megszünteti az utasokkal szemben eddig alkalmazott valutsellenőrzést. Ezután csak azokat az utasokat fogják megmozdítani, akikkel szemben a hatósági közegeknek jogos gyanúokai vannak.

Felcélis szerkesztő DR. MARTON ERNŐ
Híadó: RADONA nyomda és kiadóvállalat Rt.
Szerkesztőségi telefonszám 977.

CHONEN (még mindig magába mélyedve): Gemora, kódex... nem vettem a keszembe? Gemora hideg és száraz... a kódexek is hidegek, szárazok. (Magához tér, frissen.) A föld alatt ugyanaz a világ, ami itt fent. Ott is mezők és erdők vannak, tengerek és nagy puszták, városok, falvak, viharok sivatagok végig a pusztákon és az erdők ott is félelmetesek... Csak egy dolog nincs ott. Nincs magas ég, ahol tüzes villámok cikáznak és ahonnan a nap melegít. Mélységek, nagy és fönvégek a gemora, de a földhöz tapasztja az embert, nem enged magára szállani. (Lelekedéssel.) De a kabbala, ó a kabbala! Kiszakítja az ember lelkét a földből és viszi föl magas szentélyek felé. Minden eget megnyit, felvisz a Paradicsomba és a Végletenbe! (Léveti magát.) Nincs erőm... a szívem beteg...

HENOCH (nagyot komolyan): Való igaz, de elfelejtetted, hogy veszedelmes dolog nagy lelkesedéssel főszállani. Könnyen elszakad a kötelek és akkor lezuhan az ember az örvénybe... A gemora főlemeli az embert és fönt hűségesen őrködik fölötte, nem alszik, nem szunyókál. Vaspáncélt rak az emberre. De a kabbala? Emlékszel a gemorának erre a helyére? (Gemora hangon.) Négyen mentek a Paradicsomba: Ben Asaj, Ben Zoma, Achér és rabbi Akiba. Ben Asaj benézett és meghalt. Ben Zoma benézett és eszét vesztette, Achér istentagadó lett és csak rabbi Akiba ment be békésen és

kijött békésen.

CHONEN: Nem tudsz megjósolni velük. Innen nem tudhatjuk, hogyan mentek és mivel mentek, lehet, hogy utkösban megbottoltak, mert csak nézni és tapasztalni akartak, nem teljesíteni... Hiszen tudjuk, hogy a későbbiek, a szentséges Ari és Bal sem, nem bottoltak meg.

HENOCH: Velük hasonlítod össze magad?

CHONEN: Nem hasonlítatok. Megyek a magam után.

HENOCH: Micsoda uton?

CHONEN: Nem tudsz megérteni.

HENOCH: De megakarlak érteni.

Az én lelkem is magasabb szférák felé vonzódik.

CHONEN (csöndesen, nagyot határozottan): Nem szabad háboruszkodni a bűnnel: a bűnt javítani kell, mint az ötvös, aki tiszben nemestíti az aranyat, mint a földmunkás, aki kiszitálja a finom homokot és visszatartja a gőrgöngyöket. Így kell megtisztítani a bűnt is tisztátalanságától. Vigyámi kell, hogy csak szentégek maradjon a bűnben.

HENOCH: Bűn és szentség? Hogy lehet ez?

CHONEN: Mindenben, amit isten teremtett, benne van a szentség szikrája.

HENOCH: A bűnök nem isten teremtményei. A „szitra achra” horta azokat világra.

(Folytatjuk.)

CSÜTT
A jö
A ma
idő ut
kezdődn
A jöv
igazgató,
közé is
hogy a s
tében, an
nem vehé
kell átver
hogy a t
Viszont a
gazdag r
igazgatón
zól, neho
nem való
A társ
rodik és
gok leszn
padok eg
donnája,
zódottet
operatõe
sége, Ta
Tompa B
reket ará
István, ak
színházna
és Oselle
bizonyára
teni. Sik
továbbá
ján vissz
Feltris
gesen a
Az új
jogát sze
első felel
vetkező,
(Hans M
Hollandi
operette)
Pi (Crest
gért oper
vigjátéka
színházba
Az ártatl
cagató b
Károly o
A haln
jegyzöt é
föltise, ak
írásban
előnyben
Ajánla
családi áll
szertint.
Ha
4488-1
A hátsz
meteszé,
hirdet. Pá
a hitközö
Járand
podás sz
jövédelm
A köz
imádkozó
Kellő
1-ig nyuj
jár.
Ha
A kol
ruan vallá
aki 8-10
מבשר
tan
לפי שו
az állásba
atik hogy
előimádk
lei külön
Ajánla
4482-1
Le
az eli
S
L
„K

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A jövő évad munkaterve

A magyar színház előadásai hat heti szünet után szombaton, augusztus hó 26-án kezdődnek meg.

A jövő évad munkatervét elkészítette az igazgató, az alábbiakban nagy vonásaiban közli is teszi, azonban igen természetesen, hogy a színház mostani viszonylagos életében, amikor a külső és előre számításba nem vehető körülmények ezernyi akadályain kell átvergődnie a színháznak, nem tudható, hogy a tervekből miket tud megvalósítani. Viszont az itt vázolt munkaterven kívül igen gazdag művészi programja van még az igazgatónak, amelyeket éppen azért nem közöl, nehogy az évad végén az ígéretek meg nem valószínűsítésének vádjá illesse.

A társulat művészi személyzete szaporodik és jelentősen megerősödik. Új tagok lesznek: Somogyi Emmi, az erdélyi színház egyik legnépszerűbb szubret-prima-donája, Neményi Lili, akit Szatmárról szerződtetett az igazgatóság s aki szintén az operetta-ensemblenak lesz egyik jelentős erőssége, Tarnay Teréz, Fajk Rózi, továbbá Tompa Béla, aki tavaly már rendkívüli sikereket aratott a kolozsvári színpadon. Bányász István, aki az elmúlt évadban a nagyváradi színháznak volt egyik legkedveltebb tagja és Osella Lajos, aki a drámai együttest fogja bizonyára általános meglepedésre kiegészíteni. Sikeres kecskesejtő tárgyalások folynak továbbá Szabados Piroska és Nagy Adorján visszaszerződéséről.

Felhasználjuk és megerősödik ezenkívül lényegesen a női és férfi karszemélyzet is.

Az újdonságok egész tömegének előadási jogát szerezte meg az igazgatóság. Az évad első felében fognak már színrekerülni a következő, itt még nem adott darabok: A tüzek (Hans Müller világhírű, izgalmas drámája), Hollandi menyecske (Kálmán Imre briliáns operettje), Bucsukeringő (Strauss-operett), Pi-Pi (Crestonok Párisban kétezer előadást megért operettje), Ki-Ki (André Pécard finom vígjátéka), Völögyény (Szép Ernőnek a Vig-színházban nagy sikert aratott színjátéka), Az artatlan Don Juan (Baeh és Arnold kaegató bohózata), Három a tánc (Komjáthy Károly operettje). (Polytatjuk.)

Pályázat

A halmi-i aut. orth. izr. hitközség keres egy jegyzőt és egyszerűen elvégző állást is betöltse, aki a héber és magyar nyelv sző és irásában tökéletesen jártas, román nyelv tudók előnyben.

Ajánlatokat eddigi működéséről, kora és családi állapota közlésével. Fizesés megegyezés szerint.

Halmi 1922. aug. 21.

Jeremiás Mór elnök

4488-1

Pályázati hirdetmény

A hátszegi cong. izr. hitközség egy kántor-metsző, Bál Kaire és Mail állásra pályázatot hirdet. Pályázó ellátja a hitoktatást és esetleg a hitközség jegyzői teendőit is.

Járandósága természetbeni lakás, megállapodás szerinti fizetés és a szokásos mellék-jövedelmek.

A közelgő nagy ünnepekre egy jó előimádkozót is keres.

Kellemen felszerelt pályázatok szeptember 1-ig nyújtandók be. Útköltség meghívottak jár.

Hátszeg, 1922. augusztus 9.

Dr. Vajna Farkas hitk. elnök

Pályázat

A kolozsmonostori imaház egy oly szigorúan vallásos, magyarul és héberül beszélő keres, aki 8-10 gyermekkel foglalkozni és kevésbé tanítását is vállalna. Havi fizetés 2000 lei és lakás. Az állás azonnal betöltendő. A közelgő nagy ünnepekre egy jó előimádkozót is keres. Kellemen felszerelt pályázatok szeptember 1-ig nyújtandók be. Útköltség meghívottak jár. Külön díjazásban részesül.

Ajánlatok beküldendők.

Klein Jeremiás, Cluj P. Mihai-Viteazul 34

4482-1

Central Buffet

Színház utca

az elite közönség találkozó helye

Valutapiac augusztus 23-án

TŐZSDEK	Lei	osch kor.	márka	fran. frank	svájci frank	lire	oszt. kor.	magy. kor.	font sterl.	dinár	leva	longy. márka	dollár	holl. forint	török font	avós kor.
Bukarest valuta deviza		392	14	1140	23		32	13	580	181	72	230	198		75	
Bécs valuta deviza		400	1125	1045	24	610	18	10	610				130			
Prága valuta deviza			265	249	602	141	345	190	14135	34			30			
Serbia valuta deviza					248	5877		77	5816				1300	506		
Zürich valuta deviza		1660	41	4165		2360	75	32	2350			6	524			
Paris valuta deviza	1095	3985	097		241	5690	2		5642	1520			1252			
Budapest valuta deviza	1392	55	180	132	822	75	210		7523				1720	660		

SCHÖNBERGER, SPITZ & Co

kötött, szövött, rövid és norinbergi árú nagykereskedése

Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

MODERN ÜVEGCISISZOLDA ÉS TÜKÖRÁRUGYÁR

PÉCHY és TÁRSA

Oradea-Mare (Nagyvárad) Strada Saguna

(Kapacius-u.) 20. 0000000000000000 1381

készíti a legszebb tükröket és bútortükröket minden méretben és mennyiségben

Ujrafoncsorozás! Kérjen árajánlatot!

Gabona, liszt és műszaki célokra új és használt

Zsák nagy tételekben a legelőnyösebb áron Pongva Weisz Kálmán Oradea-Mare

Telefon 905

Telefon 905

Távirati c.: Weisz Kálmán. — Kötél, zsinag, vitorlavászon nagyraktár.

Uniunea Comerciala Rt.

Központ: Bukarest

Alaptőke: 25,000,000 Lei

Fiókok: Galați, Jassy, Constanta, Craiova, Chisinau, Cernăuți, Timișoara és Cluj, Strada Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 32.

Ajánlja bőven felszerelt raktárát: Fűszer és coloniál áru, autó, kocsilack Rudvas, abroncsvas, lemezek, csavarú, szerszámok, különböző mintájú kapák, lapátok, asók, csákányok, kaszák, kaszafező kövek (Anker) és kaszaverő szerszám. Mindenemü bel- és külföldi olajok (hengerdinamó, motorvazelin, tovattakenőcs stb.) Bőr-árúknak: chewreaux, box, bagaris, talpak, patkók stb. Teher- és személyautók és mindenemü autófelszerelések.

Lloyd 793

1382

S. EISENSTÄDTER & Co szücs és szörme áruháza

Főzetlet: Calea Victoriei 2. Fiók: Ovár (Szentlélek és Kinizsi-u. sarok)

Szörmeárúknak állandóan nagy készlet!

Zephier ingblousok

Vászon öltönyök Tennisz nadrágok 1330

Neumann M.

cégnél, Cluj, Piata Unirii No. 14. Főter

Bíró Lajos

A bazini zsidók (Regény) ára 33 lei

A zsidók utja (Tanulmány) ára 18 lei

Megrendelhető az

UJ KELET könyvostályától Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Megnyilt! Megnyilt!

Parkettánc

Derűs hangulat minden este a

Dacia-Barban

Cluj-Kolozsvár legdíszitgáltabb szórakozóhelye. Változatos műsor. Kívülről baritalk. 4175-1

UJ! Megnyilt UJ!

Clujon a Bolyai-utcában ROSMANN MIHÁLY szücsműhelye

ahol minden e szakmába vágó munkát legújabb divat szerint jutányosan és pontosan eszközöl. 1387

Szórakoztató olvasmányok!

Leo Perutz:

9 és 9 között

Jerome K. Jerome:

Három ember egy csónakban

Kassák Lajos:

Misillo királysága

Egy kötet ára 22 Lei

UJ KELET könyvostálya Cluj, Str. Baron L. Pop No. 10.

Szép, izléses nyomtatványt

csak az UJ KELET nyomdája készít

Névjegyeket, eljegyzési, lakodalmi kártyákat, üzleti nyomtatványokat a legrövidebb idő alatt és a legjutányosabban szállítunk.

„Kadima“-nyomda és kiadóvállalat Rt. Cluj—Kolozsvár Str. Baron L. Pop 10. Telefon 879.

MARTON ERŐS kiadóvállalat Rt. fonszám 977.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 1 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lel. Jellegű hirdetésekre semmilyen leltárgoistást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítanak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lel 60 bani bérlegköltség fizetendő.

Két intelligens fiatal ember lakást kaphat. Stierné. Heltai ut 16. szám 4484-I

Izraelita uri család tanulókat teljes ellátással vállal. Cím a kiadóban. 4472 I

Zsidó uri család uri fiú gyerekek ellátását vállalja cím Fehérbányai tőzsde. 4481-I

Fr. Jitizta farkaskutya sürgősen eladó. Megtekinthető a IV. somercsapat otthonában. (Tarbut gimnázium épületében.) 9-ig. 4493-I

Jó állapotban levő irodaberendezést megveszünk. Cím a kiadóban.

Börszakmában teljes jártassággal bíró segéd ki a román, német, magyar nyelvet szóban bírja szonall belépésre kerestetik. Pályázatok fizetési igények megjelölésével és fényképpel ellátva kérik a Grünvald, Spitzer et Co. borsnyakereskedés Timisoara József-város B-dul Berthelot 11-13 címre elküldeni. 4486-I

Izr. segéd vas és fűszer szakmából, román magyar nyelv tudással üzletemben felvétetik. Szombaton zárva. Káhn Áron Halmi 4489-I

Franciát és kezdőknek hegedűt jutányosan tanítok. Dr. Fodor, Str. Baba Novac (Bethlen-utca) 14.

Elcserélném a városban levő két modern szobából és konyhából álló lakásomat nagyobb, kertes lakásra. Lehet a külső részeken, esetleg magasabb helyen is. Leveletet »Kölcsonös« jellegre az Új Kelet kiadóhivatala továbbít. Telefon 977 és 844.

»Tarbut« iskola közelében 3-4 alsos tarbutista teljes ellátást és lakást kaphat. Cím a kiadóban. 4473 I

Vidékre 11 éves kislányom mellé intelligens uri nevelőnőt keresek, aki esetleg német nyelvet is bírja. Cím: Hoffmann Sándor mérnök Ferenc József ut 67 sz. 4467

Keresek egy németül tökéletesen beszélni és írni tudó nevelőnőt 2 leánygyermekem mellé, (6 és 2 éves) aki egyszerűs mind zongorára is tanítaná nagyobbik leánykám. Az állás azonnal elfoglalható. Zsidóvallásnak előnyben részesülnek. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Sebestyén Áron, Parajd küldendők. 4466-I

Azonnan belépésre keresünk tanulókat kézműváru nagy kereskedésünkbe. Szombat és éntepken zárva. Jelentkezhetni Simon I. és S. üzletében, Calea Reg. Ferdinánd 20. 4460-I

Nagyszébenben egyedülálló intelligens arinó teljes ellátásra venne 3-4 urileányt. Német-magyar conversatió. Cím: »Gondos ellátás« jellegre kiadóhivatalban, vagy Schwartz Fannyka Nagyszében, Feldgasse 4/a alatt tudható meg.

מהל עדה ארטה מ' סיגטע יצ"ו

קאנקורו

בייא דער ארטה אידן קולטורסגעמינדע איזט דיא שמעלעק איינעם שויב ממחה וויש צוא בעזעטצען. געהאלט לויט איבער איינ-קאממען.

בעזערבער האבען איהרע געזוכע מיט אנאנצע איהרעם אלטערס אונד פאמיליע-שמאדעם זאממט בייהעריגער טהעטיקייטס איינזעסען אן דען פרעזעס דער געמינדע איינזעזענדען.

אפרים פישל שטערן פיענעס

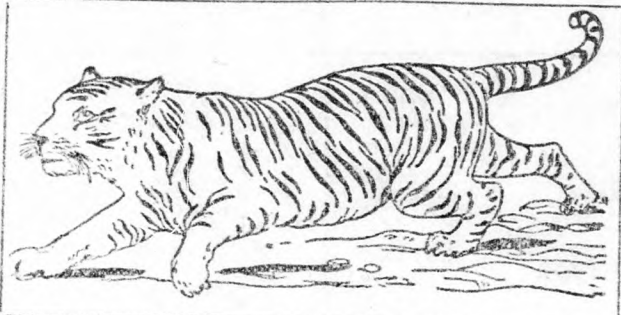
סעסור, מסותאל, פלעסבור, און סזייגארטובלעק

אללדאן נאג קעזלעט קיעסניבען און נאג-באן. לעגאלעס אראק מלעט, וידעקל מעגענדעלעסעט קיעס פאסטאסאמאקאבאן און עסקולעק. וואגאנעטעלע 5 סזאלעק קעזעלמענג.

SAMSON-BÖRGYAR
Gyöngyár-utca 1. Gyorsáru raktárral szemben. Telefon: Gyár 3-36. lakás 2-87. szám.

Mártonffy Testvérek & Co

ujjonnan berendezett világ-városiszőrmeáruházában leg-ujabb modellek, elsőrangú szőrmeék, mindennemű szőrmeecikkék, — szűcskellékek nagyban és kicsinyben. — Szolid bevásárlási forrás!

Cluj-Kolozsvár, Piata Unirei 20. (Főtér) Telefon 10-25. 1396 Sürgöngcim: Mártonffypelz.

Budapesti

VII., Rákóczy-ut 6. és 1276 Wieni

I., Rotenturmstrasse 27. számú házaink utján úgy a darabáru, mint vagonrakomány forgalmat Románia, Magyarország és Austria között

5-10-15 napi

határidőn belül — kötbér kikötése mellett — sikerül lebonyolítanunk. Ugyisintén határidő mellett vállaljuk a német cseh és olasz szállítmányokat.

Deutsch Testvérek

nemzetközi szállítási vállalat, Cluj, Piata Unirii 26. Fiókok: Oradea-Mare Rimanóczy-u. 12 Orsova, Dunapart. Brassó Kapu-u. 61. Saját expositurák: Bruck, Hegyeshalom, Moson, Szolnok, Biharkeresztes, Békéscsaba, Kőtegyán, Biharpuspök.

Iparvállalat kereskedelmi és irodai gyakorlatiattal bíró, perfect román magyar német

Levelezőt

keres. Részletes személyi adatokat tartalmazó és fizetési igényeket megjelölő ajánlatok „Levelező” jellegre a Friedmann könyvkereskedésbe Cluj Kolozsvár küldendők. 4480

A cipőimport teljesen megszűnt

mert a Renner Testvérek és Társai Bőrgyár Rt., Cluj-Kolozsvár gyárt mindenféle férfi, női és gyermekcipőt színes és lakbőrökből is a leg-elegánsabb kivitelben!! 1301

KIÁRUSÍTÁS MIATT

németországi I. Gelatin, Karlsbadi só, ruhafesték, keményítő pótló, vaspor gömbölyű és darabos, Casella féle németországi anilin, Ultramarinok, (kulfes, turul, arany lakat, golyós és setzer) zöldfesték, gépolajok, Bocskói timso, sulypát, fénymáz, salétromsó, salamiáksó, terpenin II-a és kénsvav mélyen leszállított árban kaphatók a

Casa Noastră Kereskedelmi és Iparibank áruosztályánál Satu-Mare

Alvácza kénes és szensavas Högygyfürdő

A fürdő természetes kénes és szensavas 25-30 C. hőmérsékletű hévízzel és szazadok óta csodás és páratlan eredményt hoz a gyógyításkor: rheumat, csont, köszvény, csontszut, ischiast, csonts ut, lobosodást, benuást, aranyeret, viszertágulást és különféle női bajokat. Fürdőorvos. Kifőző hegyi levegő, kárpáti dűlőhegyek, meleg uszoda, Kursalon. Izraelitáknak rituális ongha. Közvetlen vasúti állomás az ACEV, brádi vonalán, megálló a gyógyfürdő parkjánál. Vonatok indulása: Aradról reggel 7 óra 3. d. u. 2 óra 40 és d. u. 4 óra 52. Utószobában szept. nov. a szobaárakból telemes engedmény.

4485 A szobák fűthetők. Prospektussal készséggel szolgál az IGAZGATÓSÁG

40.000 lakosu város egyetlen magán-zálogháza

azonnal átadandó. Cím a kiadóban

Rygy és Vegyipar Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontszirt, műirágást, szappant, kocsikenőcsőt, gépszirt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz és vizes húst, nyers és olvasztott fagyut.

IRKA nagy gyári lerakat

Import Engros LÁNGZET M. FIAL-nál fűszer, vas és rövidáru TARGU-MUREŞ Kiskereskedők legolcsóbb bevásárlási helye! 4478

Befőttes és ugorkás üvegek

megérkeztek Eisenstädter Fülöp és Társa volt Lakatos-áruház Str. Regina Mária v. Deák F.-u. 13. Footballabda 99— leiftől Gyermekekoci 350— Rövid. kötött és gyermekjáték áru nagyban is kapható. 1358

ÁTUTALÁSOKAT !

a külföld bármely részébe legszolidabban eszközöl a

Forgalmi Bank Rt.

Cluj, az Urania palotával szemben. Idegen pénznemek vétele és eladása, folyó számlák, lombardkölcsönök, betétek napiól-napig a legmagasabban kamatoztatnak. Telefon 1-69 és 7-25.

Máramarosi Takarékpénztár Rt.

Sighetul-Marmatiei (Máramarossziget) Alapítva 1898. Telefonszám 114-111. Táviraticim Máramarosítakarék. Idegen pénzek vétele és eladása. Átutalásokat eszközöl a bel- és külföld bármely piacára a legelőnyösebb feltételek mellett. Betéteket a legmagasabb kamattal mellett gyümölcsözöztet. Váltak leszámitolása és ipari vállalatok finansirozása. 1378

Gyermek ruhák

1399 raktáron és rendelésre is legizlésebben csak az ADLER-cégnél készülnék. Str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház-u.) 5. sz

Írógépek

és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok. 1370 Finkler Antal Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi tér) 40. Telefon 493.

Megnyit! Schwartz Ignác

könyv- és papirkereskedése Dícsó árak! Str. G. Baritiu (Malom-u.) 16

Előrehaladott nyári idény miatt az összes nyári anyagok mélyen leszállított árban kaphatók

Heller, Weisz és Molnár 1334 női divat-áruházában Cluj, Wesselényi-u. 6.

30-40

százalékkal olcsóbban, mint a külföld ad el

Scherer Károly és Fiai utóda

Gromen és Herbert

nagyszébeni posztógyárának kolozsvári lerakata, elismert minőségű, saját gyártmányu őszi és téli öltöny- és kabátszöveteket

Lerakat: Cluj, Nagyszamos vashid mellett Babospalota

30-40

I-a öltönyszövet 260-320
II-a öltönyszövet 180
leiftől feljebb

Tekintse meg raktárunkat vételkényszer nélkül!

Kadima-nyomda kiadása, Cluj-Kolozsvár.